

Munkedals kommun

munkedal.kommun@munkedal.se

liselott.sorensen-ringi@munkedal.se

Beslut för gymnasiesärskola

efter tillsyn i Ungdomsgymnasiet
i Munkedals kommun

Tillsyn i Ungdomsgymnasiet

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Munkedals kommun under våren 2017. Skolformen gymnasiesärskola vid Ungdomsgymnasiet besöktes av Skolinspektionen den 19 januari 2017.

Måluppfyllelse och resultat

Det finns ingen nationell statistik avseende elevers kunskapsresultat för skolformen gymnasiesärskola. Det finns inte heller någon egen dokumenterad sammanställning av elevernas kunskapsresultat vid skolenheten för Ungdomsgymnasiets gymnasiesärskola. Det framkommer inte heller några resultat, varken kunskapsresultat eller för arbetet med trygghet och studiero, gällande gymnasiesärskolan i kvalitetsredovisningen som är gemensam för Kunskapens hus.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Arbetsplatsförlagt lärande	Ingen brist konstaterad	
4. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2017-06-23

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Vid Skolinspektionens tillsyn av Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola i Munkedals kommun framkommer att utbildningen i huvudsak uppfyller författningarnas krav. Dock finns brister i området styrning och utveckling av verksamheten. Skolenhetens kunskapsresultat samt resultatet av arbete med trygghet och studiero dokumenteras inte. Skolenhetens kvalitetsarbete är gemensamt med resterande verksamheter vid Kunskapens hus och därför går det inte att särskilja vilka utvecklingsområden som är specifika för Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola. Att resultaten inte sammanställs, dokumenteras och analyseras kan medföra att utvecklingsbehov inte synliggörs och åtgärdas. Tillgången till skolbibliotek bedöms på huvudmannanivå.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Munkedals kommun att senast den 23 juni 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen, utan ska också omfatta uppföljning av resultat i från lärande som sker på arbetsplats (APL). Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Munkedals kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. I de fall det är möjligt får bristerna avhjälpas på annat sätt.

- Rektorn ska tillsammans med personalen följa upp skolenhetens kunskapsresultat och resultatet av arbetet med trygghet och studiero. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen och dokumenteras.
- Rektorn ska utifrån en analys av det som framkommer vid uppföljningen, för den enskilda skolenheten, besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera de beslutade åtgärderna.
- Rektorn ska planera genomförandet av utvecklingsåtgärder för den enskilda skolenheten och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola. Kunskapsresultaten och resultatet av arbetet med trygghet och studiero följs inte upp på skolenhetsnivå. Eftersom resultaten inte följs upp analyseras de inte och åtgärder beslutas inte utifrån en sådan analys för att utveckla utbildningen vid gymnasiesärskolan. Det finns inget dokumenterat kvalitetsarbete för skolenheten Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola. Kvalitetsarbetet som finns dokumenterat är gemensamt för all verksamhet på Kunskapens hus, vilket gör att Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola inte går att urskilja. Denna dokumentation innehåller heller ingen uppföljning av resultat och de utvecklingsåtgärder som finns går inte att knyta till några resultat. Detta är inte tillräckligt för att uppfylla kravet på ett dokumenterat kvalitetsarbete på skolenhetsnivå.

Skollagen anger att det är rektors ansvar att se till att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Rektorn har ansvar för skolans resultat.

Rektorn säger i Skolinspektionens intervju att resultaten för Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola inte redovisas separat. Rektorn säger vidare att de inte hittar något bra sätt att dokumentera, utvärdera och analysera elevernas kunskapsresultat på utan skulle behöva se goda exempel. Detta bekräftar lärarna som säger att de inte dokumenterar eller analyserar resultaten

för Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola. Rektorn säger att de följer upp kunskapsresultaten på individnivå och att elevernas betyg finns i betygskatalogen för Kunskapens hus. De följer även upp hur det gått för de tidigare eleverna vid enheten och vet att de har sysselsättning.

Representanter för elevhälsan berättar att de en gång per år genomför en enkät angående trygghet och studiero för alla elever vid Kunskapens hus. Representanter för elevhälsan säger att de saknar systematik i arbetet och därför har många olika utvärderingar som blir svåra att följa upp över tid. I Systematiskt kvalitetsarbete Sektor barn och utbildning i Munkedals kommun Läsår 2015-2016, som Skolinspektionen tagit del av, finns sammantagen information om vuxenutbildningen, Ungdomsgymnasiet, Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskolan samt Processtekniska gymnasiet. I dokumentet finns ingen uppföljning av resultat, utvärdering eller analys av kunskapsresultat, elevenkäter eller av arbetet med trygghet och studiero. De åtgärder som redovisas är gemensamma för alla verksamheter.

Rektorn säger vidare att när de informerar huvudman om verksamheten så redovisar de all verksamhet på Kunskapens hus, inklusive gymnasiesärskolan. Enligt Systematiskt kvalitetsarbete Sektor barn och utbildning i Munkedals kommun Läsår 2015-2016, som Skolinspektionen fått ta del av, så utvecklas under innevarande läsår en gemensam mall för hur resultaten ska redovisas till rektorn. Dessa resultat ska ligga till grund för rektorns kvalitetsdokumentation till huvudman. Rektorn uppger att resultaten och analyserna av dessa ska redovisas i juni och rektorn då får den dokumentation som efterfrågas.

Motivering till föreläggande som ingripande

Munkedal kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Munkedal kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen genomförs på ett sådant sätt att varje elev utifrån sina behov och förutsättningar ska utvecklas så långt som möjligt mot läroplanens mål, och stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Undervisningen ska utformas och genomföras så att eleverna ges möjligheter att nå de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive ämne och ämnesområde som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen inom nationella program, samt ämnen och ämnesområden inom individuella program.

I detta ingår att läraren ger ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas tillit till den egna förmågan och vilja att lära. Läraren utgår från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, och låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå läroplanens mål och de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive ämne och ämnesområde får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta avser samtliga ämnen och ämnesområden som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen inom nationella program, samt ämnen och ämnesområden inom individuella program. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL).

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan ytterligare kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att anpassa utbildningen, genom till exempel färdighetsträning, specialpedagogiska insatser, särskilda hjälpmedel eller utrustning, digital teknik med anpassade programvaror, eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma inom ramen för undervisningen, genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Huvudregeln är att särskilt

stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Arbetsplatsförlagt lärande

Skolan ska se till att elever på nationella program ges arbetsplatsförlagt lärande (APL) i minst 22 veckor under ledning av en handledare som har de kunskaper som krävs för uppdraget. APL är en central del i alla nationella program, då denna ska bidra till att eleven lär sig yrkeskulturen och blir en del av gemenskapen på en arbetsplats. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå och följa upp att så också sker. Handledaren är en central aktör i detta, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå så eleverna får adekvata arbetsuppgifter.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskapsutveckling utifrån de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive ämne och ämnesområde, och i sin bedömning även beaktar sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen. Vidare ger läraren eleven och dess vårdnadshavare information om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, samt vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskrav och kravnivåer och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. I gymnasiesärskolans ämnen sätts betyg som grundar sig på gymnasiesärskolans kunskapskrav. Om en elev har läst ett ämne enligt gymnasieskolans kursplaner, tillämpas gymnasieskolans kunskapskrav. Om en elev läser ämnesområden sätts inga betyg, istället bedömer och utvärderar läraren elevens kunskaper utifrån krav för grundläggande kunskaper och för fördjupade kunskaper med hänsyn till varje elevs individuella förutsättningar. Efter avslutad utbildning på nationella och individuella program får elever ett gymnasiesärskolebevis om sin utbildning, som innehåller information om programmet, ämnesområden eller kurser som eleven har läst, betyg, elevens arbetsförlagda lärande och gymnasiesärskolearbetet.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas skolmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska exempelvis se till att eleverna inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga utrymmen på skolan som exempelvis skolgård, skolbibliotek, grupprum. Det kan också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i

Beslut

2017-03-08

9 (12)

Dnr 43 - 2016:4650

skolarbetet. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet. Det finns en välfungerande samverkan med arbetslivet.

Beslut

2017-03-08
10 (12)

Dnr 43 - 2016:4650

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Maria Larsson
Utredare/ föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om skolenheten för gymnasiesärskola vid Ungdomsgymnasiet

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om skolenheten för gymnasiesärskola i Ungdomsgymnasiet

Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola ligger i Kunskapens hus i Dingle, i Munkedals kommun. Kunskapens hus inrymmer förutom Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola, även Ungdomsgymnasiet och vuxenutbildningen. Lokaler och lärarresurser samutnyttjas med Ungdomsgymnasiet. Vid skolenheten Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola går de elever som är inskrivna vid gymnasiesärskolans nationella program.

Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn går det två elever på Ungdomsgymnasiet gymnasiesärskola och utbildning ges inom programmen Fordonsvård och godshantering och Administration, handel och varuhantering. Skolenheten leds av en rektor som även är rektor för Ungdomsgymnasiets två skolenheter och vuxenutbildningen i Munkedals kommun.